

(המשך מעמוד 9)

אחר כך הוא לקח אותי שוב לשולה — ושוב כלא אותי.

ביום השלישי, כשיצאתי למרפסת, ראיתי ערבי ברחוב. צעקתי לו שאני ערביה אותה מתווקים היהודים, ונתתי לו את הכתובת של משפחתי. הם באו ושיחררו אותי. את תמונת-דודי יש לאריה ממני: הוא גנב אותן מתוך הארנק שלי, בלי רשותי. עשיתי טוב לי, אני לא מאורסת לאיש מי סעודיה, זו המצאה של אריה.

עד כאן דברי אבתיסם. הוסיף ער רך-הדין של המשפחה, אחד מגורבי, אצלו ראינו הנערה על-ידי כתב העולם הזה: „אני יודע שהיא לא סיפרה לך את כל ה'אמת'. היא לא ישנה כל הזמן אצל שולה, אלא גם אצלו. אבל הנערה פוחדת. משפחתה מוסלמית. כמוני, בעצם. „אבל לי כבר יש מנטאליות אחרת.“

דרכי אדם

הכבוד

האחרון

מוטקה ראובן ידע שסופו יהיה בנמל-אשדוד — על כן תיכנן את הלחייתו ל-פרטי-פרטיה.

הוא ציווה שיקברו אותו על מיגרש-התפוזים, שבעזרתו נהג הסוואר הצעיר, בעל העבר האקדמי, להעביר את הארגונים לאוניות. אותן משרת הנמל. הוא גם ציווה שלא יספדו אותו יותר מ-שש דקות: „זה מיותר, אמר בפשטות.

לכן, כשהתכנסו השבוע חבריו לעבודה לחלוק לו את הכבוד האחרון, נהגו בדיוק כמבוססו: ארונו הוצב על המגנש, ומשם יצא מוטקה לדרכו האחרונה.

היה זה עוד יותר מתאים, לאור העובדה שהסוואר נספה כתוצאה מתאונה — כה נפלו עליו ארגוני-התפוזים האהובים שלו, מאות מגנש ממש.

„ווארדן!“ מוטקה ראובן הגיע ארצה עם אחת מפלוגות המח"ל (מתנדבי חוץ-לארץ, של מלחמת העצמאות), ישר מברזיל. במלחמה נלחם כאריה, ואחר כך ניסה להקים משפחה — ולא הצליח. עם הצטרפו לחשרות-הנמל הפך פעיל בוועד, עבר קרי רסימ, הפך את הנמל למטרת חייו.

בנמל גם סיים את חייו. כי, כאשר היר-שמעה לפני חצי שנה הקריאה הסאטוריקאית והארתה (היזהר!) ומוטקה לא שעה אליה. נפצע הסוואר-האקדמי הצעיר (37) פגיעות אנושות, כתוצאה מהן מת השבוע.

הווי

● **אדיקאזאן.** בגדה המערבית הח-רימו פקיד הממשל הצבאי את כל גליונות העיתון הערבי הממשלתי (וההסתדרותי) אל-יום, גילו במאוחר, כי ההוראה שניתנה להם הייתה להחרים את העיתון הערבי האנטי-ממשלתי (הקומוניסטי) אל-איתחא.

● **גם על ארבע.** בירושלים התרכזו כמה פלחים ליד שער שכם, הציעו את בהמותיהם לאורחים היהודים לפי התעריף הבא: שעת רכיבה על סוס — 8 ל"י; על פרד — 4 ל"י; על חמור — 2 ל"י.

חמנות השבוע: נשות הצמרת הסובייטית

זכרונותיה של סוולטנה סטאלין הופצו בגרסה סובייטית כדי להקדים את הפירסום האמריקאי שלהם, הצפוי בחודש הבא. כדי לשוות לגרסה המוסקבאית של יומני סוולטנה מהימנות יותר, סיפקו הסוכנים הסובייטיים גם שורת תצלומים מקוריים, כמו זה שלמעלה, המראה את מי שהיה סגן ראש-הממשלה ושר סחר-החוץ הסובייטי, אנסטאס מיקוואן, מציג לסוולטנה סטאלין (לידה), לחברתה ולאשתו (הרחוקה ממנו) את כושרו כלהטוטן בהטלת בקבוקים ריקים (של משקאוונ קלים).

אנשים

בלי

תה

המושל הצבאי במקום. ● המראיין-הבדחן **שמואל שי** גילה השבוע, כי מאז שאסור להשתמש בביטוי „שטחים כבושים“, הוא נוהג לאכול רק מלפפונים משוחררים. ● אגב, לשי יש רעיון מצויין כיצד למנוע החזרתם לגדה של פליטים מירדן: „צריך פשוט לשלוח אליהם שליחים ציוניים, כדי שיהלו תעמולה לעליה, ואז מובטח לנו שאף אחד מהם לא יחזור.“

עם

סודות

בנעוריו הוא כעס על אביו, כי אילץ אותו להאזין להרצאה על אוגונו, נערה נשקה לו לראשונה בהיותו בן 21, ואת סודות המין גילה למעשה רק שנתיים לאחר מכן. האינטליגנציה שלו מוגדרת כ„מוצעת סר בה“, וכשהתבקש פעם להגדיר תפוח, ענה: „פרי מענג, המשפר את הבריאות.“ אלה הם מיקצת בן הממצאים שמירסם לאחרונה ד"ר **שלמה קולצ'ר**, מנהל המכון הפסיכיאטר-רי בבית-החולים תל-השומר, מתוך מחקר שערך ב**אדרוף אייכמן**, בתקופת חקירתו ומשפטו, לפני למעלה משש שנים. בשיחות הארוכות שקיים הפסיכיאטר עם הלקוח המיוחד-במינושלו, שאל אותו האם הרגיש אי-פעם רגשות אשמה. „פעם או פעמיים“, השיב אייכמן, „מפני שברחתי מהשיעורים בבית-הספר.“ ומה הוא חש למראה רצח ילדים? „השתריינתי בתוך עצמי“, השיב, „ואף על פי כן עשיתי את עבודתי.“ ● הפושע הנאצי ראה עצמו כאידיאליסט. אירי **שווייצר ומאהטמה גאנדי**. ● הוא נסה להתייחס לספרים ולספרים, מספר ה"יר קולצ'ר. „הוא אמר כי הוא אוהב את האיליאס ואת האודיסיאה, אבל כששוחחתי איתו ראיתי שהדבר אינו נכון. הוא הזכיר שמו של קאנט, ולא ידע דבר על יצירתו. הוא דיבר על גינת ועל שילר, ולא ידע אף שורה אחת משיריהם.“ בצעירותו למד אייכמן נגנו על כינור, אך מעולם לא ביקר בקונצרט או באופירה, ואף לא בתיאטרון. ● העיתונאי האמריקאי **ג'ים בישופ** סיר-סס כבר ספרים על נשיאים אמריקאים. פעם עשה זאת על **אברהם לינקולן** ופעם עשה זאת על **ג'ון פיצג'רלד קנדי**. עתה עשה זאת גם על **לינדון ג'ונסון**. ספרו החדש — יום אחד בחיי הנשיא — מציג את הנשיא האמריקאי כבעל טוב, אך מסור לילדיו וסבא למורת לבדתו הקטנה. נוסף לזאת: לג'ונסון יש רק עשרים חליפות. לעומת הארבעים שהיו לקודמו, וכן ששה זוגות נעליים, וכמה תריסרי חולצות ועני-בות. הוא מקפיד על לבושו, סיפרו סוכני שעה-הלבן לבישופ, וכל בוקר הוא ניצב שעה קלה ליד הארון, בוחר בעצמו את החליפה, וכן את הנעליים והחולצה המתאי-מים. ● ואם כבר מדובר על גדולי עולם, צריך להזכיר גם את **יוסף גבעון**, המתק-

רא יוסף ג'י. החודש, ללא הודעה מראש, הופיע ג'י במשק רביבים, הצהיר בפני ה-חברים המופתעים כי המשורר **חיים גורי**, זה שגילה אותו ויצר את האגדה סביבו, שלח אותו לפגישה בקיבוץ. פגישה עם מי? עם הסניף המקומי של אגודת שוהר' ויסקה ג'י. האורח הלא-קרוא עורר התעניינות ב-קיבוצניקים, שמילאו את חזר האוכל מפה לפה, האוינו שעה ארוכה להרצאה על ברית-המועצות, שהיתה כלוה בקביעות פסקניות של מי שיוצ סודות מן החדר.

רק

כלי-חרס

„אילו הוטל עלי לחיות עוד פעם את חיי“, אמר פעם **מושה דיין**, ברגע של אמת. „לא הייתי מקים משפחה.“ קשה אמנם לנחש בפני מי שפך שרה-בטחון הישראלי את ליבו, בוודאי כה אינטסימי, אולם באותה מידה קשה גם להטיל ספק במיהמנות הצי-טוט הזה. הוא נזכר השבוע בכתבת בזר, **יעל שיאון** לבית דיין, שנשאה את ה-כותרת אבי. ● יעל, שגילתה בכתבתה פנים חדשות של אביה, לא חסכה מילים כדי לתאר את בדידותו. „הוא מחזיק את המפתח לכלא שלו עצמו“, כתבה, „הוא אדם בידד מתוך בחירתו העצמית, בהכרה, ככוונה.“ בין המעטים להם רחש דיין יחס חם ומיוחד מונה יעל את סבתה, **רבורה דיין**, ואת המפקד הבריטי יוצא-הדופן **צ'ארלס או'רד וינגייט**. ● גילוי נוסף שלה: ויין מעולם לא יצא לחפירותיו הארכיאולוגיות הפרטיות בחברת מישהו אחר. תמיד הוא עשה זאת לבד. ונימוקו: „אז אני עוסק בהירור, רחוק מבני-אדם, בחברה הנפלאה של כלי חרס שאנשי **אברהם אבינו** געו בהם: של כלים שאנשי **ד"ר המלך** געו תמשו בהם.“ ● ועוד מגלה יעל: „זיין רגיש יותר למה שאנשים אומרים וכותבים עליו, משהיה רוצה להודות. הוא דואג להור-פעה נאה בצילומים, גאה על המחמאות שקיבל מאת **שארל דה-גול** או **ברנד מונטגומרי**, ולעיתים הוא אפילו מתגאה, כמו ילד, על הפרסום השלילי שהוא זוכה בו כאנפאן טריבל.“ ● בתו של שרה-בטחון והרמטכ"ל-לשעבר, מודה, יחד עם זאת, כי מספר הנשים שאמרו לה בהזדמנויות שונות כי הן מאוהבות באביה, גורם לה מבזה „אפילו אם איננו אב לדוגמה“, מסיימת הסופרת שנשאה לו עתה, „הרי אין כל פסק שהוא אשר נתן לנו את הכוח ואת התכונה להבין כי זהו מחיר קטן שיש לשלם תמורת העמידה לרשותו של הכלל.“ ● כתב מעריב **שמואל שגב**, שנשחף גם הוא במבול ה-יצירה הפוקד לאחרונה רבים מעיתונאי ישר-אל, התלונן השבוע כי הצנזורה הוציאה לו הרבה קטעים מתוך ספרו, העומד להוציא בקרוב — ספר שיטפל, כמובן, במלחמת ששת הימים. כששמע על כך הפיומונאי **ד"ר מנוסר**, פנה אל שגב, היודע בקשריו ההדוקים עם מערכת הבטחון, ושאל אותו: „זה נכון שהצנזורה מוציאה לך ספר?“ ● ואם כבר מדובר על עיתונאים ועל ספרות-מלחמה, אפשר לגלות את הסוד הבינעיתוני-אי הכמוס ביותר של הזמן האחרון: שלושה עיתונאים — כולם כתבים צבאיים — סיימו זה עתה עריכת ספר משותף על מלחמת ששת הימים, שיראה אור בימים הקרובים. השלושה: **זאב שיף** מהארץ, **איתן הובר** מידעות אחרונות ו**ואלי לנדאו** מתק-עברו בשכונות האחרונות על הספר, שיקרא מאת כתבנו הצבאי, למרות השינאה ה-שוררת בין עורכי העיתונים שלהם. לכן גם שמרו על כך בסוד. הם חששו שאם יודע לעורכיהם על השיתוף הבינעיתונאי הזה, ינסו להפעיל עליהם לחץ לבטל את ה-הקדמה לספר כתב ראש המודיעין של צה"ל, האלוף **אהרון יריב**.

פסוקי השבוע

● **רביאוף חיים לסקוב**, מנהל רשות הנמלים, על לקחי המלחמה: „בצה"ל קיימת גידול — בחיי היום-יום קיימת גידול; בחיי היום-יום מלאים, ואילו בחיי היום-יום מחכים שהם יקרו מאליהם. יא פשרות רודפות פשרות, כשהן פותרות את המצב הקיים ולא את מה שצריך.“

● **הוגה הדעות המצרי אחמד ביאה אלדין**: „כל העולם מצוי כיום במלכות עכברים — הערבים והישראלים כאחד, הרוסים וכמוהם האמריקאים, הארצות היצרניות וכן הארצות הצרפתיות, מצרים המפסידה את רוחי הפעלת התעלה ומדינות אחרות המאבדות את היתרון הנובע מהשי-מוש בה.“

הלוויית ראובן בנמל אשדוד חיים בנמל והפסד של שש דקות